

SCENARIUSZ SZKOLENIA STACJONARNEGO nr 2a

Wersja 1.4

MATERIAŁ WEWNĘTRZNY DLA TRENERÓW

TYTUŁ SZKOLENIA: **Oszczędzanie przez Internet**

Autorka: Krystyna Brząkalik, trenerka centralna w obszarze „Finanse”

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Obszar tematyczny: Finanse

Poziom: podstawowy

E-usługi, programy, narzędzia, których dotyczy szkolenie:

- Wersja demonstracyjna przykładowego banku <https://login.ingbank.pl/mojeing/demo/#home>
- Kalkulator oszczędzania <http://direct.money.pl/kalkulatory/kalkulator-regularnego-oszczedzania>
- Kalkulator lokat <http://direct.money.pl/kalkulatory/lokatowy>

Czas trwania: 120 minut

II. SZCZEGÓŁOWE CELE EDUKACYJNE

W wyniku szkolenia uczestnik / uczestniczka :

- a) Wiedza
 - Wie, co to jest rachunek oszczędnościowy i lokata terminowa
 - Zna pojęcia oprocentowania i kapitalizacji odsetek
- b) Umiejętności
 - Umie obsługiwać rachunek oszczędnościowy
 - Potrafi założyć i zerwać lokatę przez Internet
 - Posługuje się kalkulatorami oszczędności i lokat

c) Postawa

- Rozumie znaczenie systematycznego oszczędzania dla budżetu domowego

Lista kompetencji uczestnika / uczestniczki z „Podstawowego katalogu kompetencji cyfrowych” rozwijanych podczas szkolenia:

- (1.1.1) potrafię korzystać z co najmniej jednej przeglądarki internetowej
- (1.1.2) umiem wyszukiwać informacje online za pomocą co najmniej jednej wyszukiwarki internetowej
- (2.3.2) potrafię korzystać z co najmniej jednej usługi publicznej dostępnej online
- (4.1.1) potrafię chronić mój komputer lub smartfon lub tablet przed zagrożeniami np. przy pomocy haseł, programów antywirusowych
- (4.2.1) potrafię chronić dane osobowe (własne oraz innych osób) w Internecie

Lista kompetencji uczestnika / uczestniczki z „Ramowego katalogu kompetencji cyfrowych” rozwijanych podczas szkolenia:

- (6.1.1) wiem jak założyć i zlikwidować konto bankowe lub lokatę online
- (6.1.5) umiem znaleźć w Internecie wiarygodne informacje o korzystnych sposobach inwestowania pieniędzy (np. funduszach, lokatach, kursach giełdowych)
- (6.2.2) umiem bezpiecznie zapłacić (kartą, przelewem) za produkty lub usługi kupowane przez internet.

Krótki opis zakładanych korzyści, jakie uczestnik / uczestniczka odniesie dzięki posługiwaniu się e-usługami omawianymi na szkoleniu:

Uczestnicy/uczestniczki szkolenia zapoznają się z najważniejszymi produktami bankowymi dla osób oszczędzających – kontem oszczędnościowym i lokatą terminową. Doskonają umiejętności obsługi e- konta, w tym zakładanie lokaty. Poznają kryteria, zgodnie z którymi można dokonać wyboru lokaty – wysokość oprocentowania, częstotliwość kapitalizacji odsetek. Posługują się kalkulatorem oszczędności i kalkulatorem lokat w celu określenia zysku z oszczędności.

III. WARUNKI UDZIAŁU UCZESTNIKA / UCZESTNICZKI W SZKOLENIU

Uczestnik/uczestniczka powinna posiadać podstawowe umiejętności związane z obsługą konta przez Internet. Nie musi posiadać własnego konta bankowego, do efektywnego udziału w szkoleniu wystarczy znajomość najważniejszych procedur, związanych z e-bankowością.

Osoby uczestniczące w szkoleniu powinny posiadać podstawową znajomość obsługi komputera (na poziomie szkolenia Pierwsze kroki z komputerem).

IV. POTRZEBNE ZASOBY

Sprzęt komputerowy – minimalne wymagania:

- komputer z zainstalowanym systemem operacyjnym Windows

Oprogramowanie – minimalne wymagania:

- przeglądarka internetowa
- pakiet Office lub pakiet Open Office

Internet - minimalne wymagania:

- stałe łącze internetowe min. 512 MB

Materiały papiernicze:

- Flipchart, flamastry

Inne materiały

- rzutnik multimedialny, ekran

V. RAMOWY SCENARIUSZ SZKOLENIA

Scenariusz – jest zbiorem wskazówek przy prowadzeniu szkolenia; opis początku i zakończenia szkolenia należy każdorazowo dostosować do sytuacji danej grupy. W scenariuszach są one opisane w sposób, który pozwala przeprowadzić szkolenie dla grupy, której uczestnicy nie brali dotychczas udziału w innych szkoleniach w ramach projektu, nie znają się. W grupach, dla których to szkolenie jest kolejnym a tym bardziej, gdy uczestniczą w tym samym dniu w więcej niż 2-godzinym szkoleniu – obie części, a przynajmniej rozpoczęcie należy odpowiednio skrócić / uprościć.

Rekomendujemy jednakże, aby nie eliminować zawierania tzw. kontraktu (zasad pracy na szkoleniu), przedstawienia celów szkolenia a także elementu ewaluacji – choć mogą być bardzo skrócone. W części głównej szkolenia we wszystkich scenariuszach zostało zaproponowanych na tyle dużo ćwiczeń, aby wypełniły one dodatkowy czas. Można także posłużyć się materiałami z części X, aby dopełnić treści szkolenia w przypadku grup, które dobrze sobie radzą z komputerem i wykonują zadania szybciej niż inni.

Czas trwania modułu	Moduł	Czas trwania poszczególnych zagadnień / ćwiczeń	Potrzebne materiały
20 min	Początek szkolenia:		
	- Przedstawienie się trenera / trenerki	5 minut	Flipchart, flamastry, Pytania do losowania
	- Informacja trenera/ trenerki o tym, że szkolenie jest realizowane w ramach projektu e-Mocni i współfinansowane ze środków UE		
	- Przedstawienie się uczestników.	5 minut	
	- Przedstawienie celów szkolenia.	5 minut	
	- Zebranie na tablicy oczekiwań wobec szkolenia.		
	- Kontrakt – ustalenie zasad współpracy na podstawie wcześniej	5 minut	

	przygotowanych punktów - Pre-test - wypełnienie		
90 min	<p>Przebieg szkolenia</p> <p>Trener/ trenerka wyjaśnia, że w trakcie szkolenia uczestnicy/uczestniczki poznają sposoby oszczędzania przez Internet.</p> <p>Ćwiczenie nr 1 – konto oszczędnościowe Trener/ trenerka przypomina pojęcie (na podstawie prezentacji), może również omówić krótko, na czym polega oprocentowanie środków finansowych w banku. Jeśli to niezbędne, wyjaśnia pojęcia m. in. odsetki, depozyt (prezentacja). Uczestnicy/uczestniczki na przykładowej stronie demo banku sprawdzają, jak obsługiwać konto oszczędnościowe, jak dokonywać wypłat i wpłat na konto. Wykonują też inne operacje, np. wyszukują informacje o wysokości oprocentowania, czy historię rachunku.</p> <p>Ćwiczenie nr 2 - Czy warto systematycznie oszczędzać? Trener/ trenerka udostępnia polecenie, uczestnicy/uczestniczki sprawdzają, jak działa przykładowy kalkulator systematycznego. Wprowadzają różne dane, odczytują wysokość kwot. Na zakończenie (opcjonalnie) trener/ trenerka może zaproponować zapisanie na karcie papieru korzyści z systematycznego oszczędzania dla gospodarstw domowych.</p>	25 minut.	rzutnik, ekran, komputery z dostępem do Internetu
	<p>Ćwiczenie nr 3 – lokata terminowa</p> <p>Trener/ trenerka posługując się prezentacją, przypomina i krótko wyjaśnia pojęcia: lokata, oprocentowanie, odsetki, kapitalizacja odsetek.</p> <p>Uczestnicy/uczestniczki na stronie demo przykładowego banku wykonują kolejne kroki, by założyć lokatę: wybierają rodzaj lokaty spośród ofert banku, rachunek, czas trwania, kwotę i inne dane. Następnie sprawdzają szczegóły lokaty i sposób jej zerwania.</p> <p>Na zakończenie ćwiczenia trener/ trenerka może poprosić uczestników/uczestniczki, aby wskazali podstawowe różnice pomiędzy lokatą a rachunkiem oszczędnościowym.</p>	20 minut	Flipchart, flamastry, rzutnik, ekran, komputery z dostępem do Internetu
	<p>Ćwiczenie nr 4 – obliczanie zysków z lokaty.</p> <p>Uczestnicy/uczestniczki wpisują do przykładowego kalkulatora lokat: dowolną kwotę i okres lokaty, wysokość oprocentowania, a następnie obliczają kwotę wraz z odsetkami.</p> <p>Podsumowując, trener/ trenerka może poprosić uczestników, by wskazali, który z tych produktów – lokata czy rachunek oszczędnościowy jest korzystniejszy dla nich – jako osób oszczędzających (lub planujących oszczędzanie).</p>	25 minut	
		20 minut	
10-15	Zakończenie szkolenia:		Kartki

min	Kosz i walizka – uczestnicy/ uczestniczki wpisują na wcześniej przygotowanych kartkach w walizce – to, co zapamiętali ze szkolenia, było przydatne i wezmą ze sobą do domu; w koszu – to, co uważają za nieprzydatne.	5 minut	z walizką i koszem, zaświadczenia
	Rundka informacji zwrotnej do trenera/ trenerki	5 minut	
	Post-test - wypełnienie		
	Rozdanie zaświadczeń i pożegnanie		

VI. OPIS ĆWICZEŃ DO PRZEPROWADZENIA I WSKAZÓWKI METODOLOGICZNE

Ćwiczenie 1

Konto oszczędnościowe

Czas: 25 minut

Przypomnij uczestnikom/uczestniczkom, co to jest konto oszczędnościowe (rachunek, na którym klient banku gromadzi oszczędności i może je wypłacić w dowolnej chwili bez utraty odsetek).

Poleć, by uczestnicy/uczestniczki przeszli na stronę demo przykładowego banku:

<https://login.ingbank.pl/mojeing/demo/#home> , a następnie wyszukali zakładkę „konto oszczędnościowe” i sprawdzili:

- informacje o koncie, w tym wysokość oprocentowania
- historię operacji na koncie
- sposób dokonywania wpłat i wypłat (przelew własny).

Możesz posłużyć się prezentacją (slajdy: oszczędzanie – ważne pojęcia), by wyjaśnić, na czym polega oprocentowanie wkładu bankowego. Zwróć szczególną uwagę na dokonywanie przelewów własnych – np. z ROR na rachunek oszczędnościowy i wypłat z konta oszczędnościowego na ROR. Podkreśl, że właściciel rachunku oszczędnościowego nie traci odsetek, jeśli decyduje, że wypłaci środki np. przed końcem danego miesiąca. Jest to wygodne dla osób, które nie są w stanie przewidzieć, kiedy potrzebne im będą pieniądze np. na niespodziewane wydatki. Minusem złożenia środków na takim rachunku jest jednak niskie oprocentowanie.

Jeśli uczestnicy/uczestniczki są zainteresowane zagadnieniem, możesz poprosić, by samodzielnie, na stronie wybranego banku, wyszukali informacje o sposobie zakładania oraz zamykania takiego rachunku oraz korzyściach, związanych ze złożeniem na nim środków.

Ćwiczenie nr 2

Czy warto systematycznie oszczędzać?

Czas: 20 minut

Poproś uczestników/uczestniczki o zapoznanie się z funkcjonowaniem kalkulatora oszczędzania. Poleć, by wprowadzili różne kwoty, różne okresy i stopy procentowe. Wyjaśnij, że od oszczędności banki odprowadzają podatek (tzw. podatek Belki), który pomniejsza zysk klienta.

<http://direct.money.pl/kalkulatory/kalkulator-regularnego-oszczedzania>

Porozmawiaj krótko z uczestnikami o korzyściach z systematycznego oszczędzania. Możecie wymienić wspólnie i zapisać na flipcharcie różne korzyści (np. bezpieczeństwo środków złożonych w banku, oprocentowanie,

zapewnienie środków na nieprzewidziane wydatki, oszczędzanie na określony cel itd.) Powiedz, że nawet osoby o niższych dochodach powinny racjonalnie gospodarować posiadanymi środkami, a oszczędzanie, nawet bardzo drobnych sum, pozwoli na zebranie pieniędzy na tzw. „poduszkę bezpieczeństwa”, po którą możemy sięgnąć w trudnych sytuacjach życiowych,

Ćwiczenie nr 3

Lokata terminowa

Czas: 25 minut

Posługując się prezentacją, przypomnij pojęcia: lokata, oprocentowanie, odsetki, kapitalizacja odsetek.

Lokata terminowa – depozyt bankowy, w którym bank przyjmuje od klienta określoną kwotę środków pieniężnych na określony czas i zobowiązuje się wypłacić kwotę powiększoną o odsetki z chwilą upływu terminu, na jaki lokata została założona, a wcześniejsze wycofanie depozytu prowadzi do utraty całości lub części odsetek.

Oprocentowanie – wynagrodzenie, naliczane za używanie pożyczonego kapitału jego właścicielowi; wyrażona w procentach część kapitału, złożonego przez klienta w banku np. w postaci lokaty. Jest podawane w skali roku.

Odsetki - zysk, który płaci np. bank klientowi za zdeponowanie u niego oszczędności

Kapitalizacja odsetek - dopisywanie przez bank odsetek do kwoty, zgromadzonej na lokacie. Im częściej następuje kapitalizacja, tym więcej można zarobić na lokacie.

Poleć, by uczestnicy/uczestniczki przeszli na stronę demo przykładowego banku <http://demo.getinbank.pl> i wybrali zakładkę „lokaty”, a potem wykonali kolejne kroki, by założyć lokatę:

- wybrali rodzaj lokaty spośród ofert banku
- wybrali rachunek, wpisali czas trwania, kwotę i inne dane
- sprawdzili szczegóły lokaty i sposób jej zerwania.

Na zakończenie ćwiczenia możesz poprosić uczestników/uczestniczki, aby wskazali podstawowe różnice pomiędzy rachunkiem oszczędnościowym a lokatą terminową (np. lokata - zerwanie przed terminem powoduje utratę całości lub części odsetek; natomiast środki złożone na rachunku można wpłacać i wypłacać w dowolnej chwili bez utraty odsetek; środki na lokacie są wyżej oprocentowane niż na rachunku oszczędnościowym.).

Ćwiczenie nr 4

Obliczanie zysków z lokaty

Czas: 20 minut

Poleć uczestnikom/uczestniczkom, by zapoznali się, jak działa przykładowy kalkulator lokat:

<http://direct.money.pl/kalkulatory/lokatowy>

Poproś, by wpisali:

- dowolną kwotę lokaty
- dowolny okres lokaty
- przykładową wysokość oprocentowania, oferowanego przez bank
- dokonali obliczenia kwoty wraz z odsetkami.

Sprawdź, by uczestnicy posługiwali się wysokością oprocentowania, które obecnie obowiązuje. W tym celu zachęć ich, by sprawdzili, w jakiej wysokości oprocentowanie oferują teraz wybrane banki (lub jeden wybrany bank). Powiedz, że poznali bardzo prosty kalkulator, który np. nie uwzględnia kapitalizacji odsetek. Wyjaśnij pojęcie.

Zachęć do korzystania z innych źródeł wiedzy o lokatach, podanych w dodatkowych materiałach – innych kalkulatorów czy porównywarek lokat.

Możesz poprosić ochotników/ochotniczki, by wskazali, który z omówionych na szkoleniu produktów bankowych – rachunek oszczędnościowy czy lokata terminowa - jest bardziej dla nich korzystny. Poproś także o uzasadnienie opinii.

VII. SPECYFIKA SZKOLENIA W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJU GRUPY WIEKOWEJ LUB SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ, DO KTÓREJ SZKOLENIE JEST SKIEROWANE

	Grupa / uczestnicy	Specyfika szkolenia (metodyka, język, ćwiczenia, oprogramowanie itp.) (jeśli dotyczy)
1.	18-34 lat	Warto, by trener/ trenerka podkreślał znaczenie systematycznego oszczędzania dla budżetu osobistego i domowego oraz zaprezentował kalkulator oszczędności.
2.	35-43 lat	Trener/ trenerka może zaproponować uczestnikom/uczestniczkom zapoznanie się z innymi kalkulatorami lokat czy porównywarkami lokat terminowych.
3.	44-65 lat	Trener/ trenerka może zaproponować uczestnikom/uczestniczkom zapoznanie się z dodatkowymi narzędziami: kalkulatorami czy porównywarkami lokat (linki w cz. X 4 scenariusza). Osobom starszym warto zaproponować lekturę poradnika http://www.nbp.pl/adf/adf_edu_abc_finansow_osobistych.pdf
4.	>65 lat	Trener/ trenerka, zależnie od potrzeb uczestników może dokładniej omówić lokaty terminowe i wydłużyć czas ćwiczenia na temat lokat. Warto zaproponować lekturę poradnika http://www.nbp.pl/adf/adf_edu_abc_finansow_osobistych.pdf
5.	Osoby z niskim wykształceniem	Trener/ trenerka powinni wyjaśniać dokładnie terminy i pojęcia, występujące w trakcie szkolenia. Może posługiwać się prezentacją, ale też udzielać pomocy osobom, które nie rozumieją terminów ekonomicznych, używanych np. na stronach internetowych banków czy w kalkulatorach.
6.	Osoby o niskich dochodach	Trener/ trenerka powinni zwrócić uwagę uczestników na znaczenie systematycznego oszczędzania dla budżetu osobistego i domowego.
7.	Osoby mieszkające na wsi i osoby z niepełnosprawnościami	Trener/ trenerka może zwrócić uwagę na zalety oszczędzania przez Internet (np. zakładanie lokat, obsługa rachunków bez wizyt w banku).

VIII. PYTANIA DO ANKIETY BADAJĄCEJ PRZYROST KOMPETENCJI UCZESTNIKÓW SZKOLENIA

1. Rachunek oszczędnościowy służy do:
 - a) Gromadzenia oszczędności w banku
 - b) Pożyczania pieniędzy
 - c) Inwestowania w papiery wartościowe na giełdzie

2. Odsetki z lokaty płaci:
 - a) Właściciel środków finansowych
 - b) Bank posiadaczowi lokaty
 - c) Osoba oszczędzająca bankowi

3. Lokata terminowa to:
 - a) Ulokowanie w banku drogocennych przedmiotów
 - b) Termin założenia konta oszczędnościowego
 - c) Złożenie pieniędzy w banku na określony termin, za co bank wypłaca odsetki

4. Kalkulator lokat służy do:
 - a) Porównania ofert różnych banków
 - b) Obliczenia kwoty lokaty wraz z odsetkami
 - c) Wyliczenia terminu zerwania lokaty

5. Informacji o wysokości oprocentowania lokat należy szukać na:
 - a) Stronach internetowych banków
 - b) Kalkulatorach walutowych
 - c) Kalkulatorach oszczędności.

Poprawne odpowiedzi: 1 a, 2 b, 3 c, 4 b, 5 a

IX. LISTA ZAGADNIEŃ OMÓWIONYCH NA SZKOLENIU

1. Znaczenie różnych form oszczędzania dla budżetu osobistego i domowego.
2. Obsługa rachunku oszczędnościowego przez Internet.
3. Różnica pomiędzy rachunkiem oszczędnościowym a lokatą terminową.
4. Zakładanie i zrywanie lokaty przez Internet.
5. Korzystanie z kalkulatora oszczędności oraz kalkulatora lokat.

X. MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA UCZESTNIKÓW

1. Prezentacja Power Point do wyświetlenia uczestnikom w czasie szkolenia.
2. Prezentacja Power Point z logo Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich w wersji czarno-białej, do wydrukowania dla uczestników jako materiały.

3. Instrukcje do ćwiczeń dla uczestników.

Ćwiczenie 1

Konto oszczędnościowe

Przejdź na stronę demo przykładowego banku: <https://login.ingbank.pl/mojeing/demo/#home> , a następnie wyszukaj zakładkę „konto oszczędnościowe” i sprawdź:

- informacje o koncie, w tym wysokość oprocentowania
- historię operacji na koncie
- sposób dokonywania wpłat i wypłat (przelew własny) .

Pamiętaj, że rachunek oszczędnościowy to rachunek, na którym klient banku gromadzi oszczędności i może je wypłacić w dowolnej chwili bez utraty odsetek.

Ćwiczenie nr 2

Czy warto systematycznie oszczędzać?

Zapoznaj się z działaniem przykładowego kalkulatora oszczędzania:

<http://direct.money.pl/kalkulatory/kalkulator-regularnego-oszczedzania>

Wprowadzaj różne kwoty, różne okresy i stopy procentowe. Sprawdź wysokość zaoszczędzonych kwot.

Pamiętaj, że od oszczędności banki odprowadzają podatek (tzw. podatek Belki), który pomniejsza zysk klienta.

Ćwiczenie nr 3

Lokata terminowa

Na stronie demo przykładowego banku <http://demo.getinbank.pl> i wybierz zakładkę „lokaty”, a potem wykonaj kolejne kroki, by założyć lokatę:

- wybierz rodzaj lokaty spośród ofert banku
- wybierz rachunek, wpisz czas trwania, kwotę i inne dane
- sprawdź szczegóły lokaty i sposób jej zerwania.

Zastanów się, jakie są różnice pomiędzy lokatą a rachunkiem oszczędnościowym. Który produkt jest bardziej korzystny dla ciebie?

Ćwiczenie nr 4

Obliczanie zysków z lokaty

Zapoznaj się z działaniem przykładowego kalkulatora lokat:

<http://direct.money.pl/kalkulatory/lokatowy>

Wpisz do kalkulatora:

- dowolną kwotę lokaty
- dowolny okres lokaty
- przykładową wysokość oprocentowania, oferowanego przez bank
- dokonaj obliczenia kwoty wraz z odsetkami.

4. Materiał typu „jeśli chcesz wiedzieć więcej”:

Kalkulatory lokat

<http://www.bankier.pl/narzedzia/zysk-z-lokaty>

<http://www.najlepszelokaty.pl/kalkulator-lokat/>

<http://www.totalmoney.pl/kalkulatory/ile-zarobisz-na-lokacie>

Porównywarka lokat

<http://www.bankier.pl/lokaty>

http://www.comperia.pl/lokaty_bankowe

Broszura (20 stron) dla seniorów o finansach osobistych osób starszych, w tym o oszczędzaniu.

http://www.nbp.pl/adf/adf_edu_finanse_dla_seniora.pdf

Broszura informacyjna „ABC finansów osobistych – informacje o finansach osobistych, w tym o oszczędzaniu i inwestowaniu.

http://www.nbp.pl/adf/adf_edu_abc_finansow_osobistych.pdf

Poradniki finansowe o lokatach i oszczędzaniu:

http://direct.money.pl/poradnik_finansowy/co-to-jest-oprocentowanie-lokaty,poradnik-finansowy,haslo,364.html

Scenariusz dostępny na licencji Creative Commons: Uznanie autorstwa 3.0. Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i autorów. Zezwala się na dowolne wykorzystanie materiałów w tym utworów, tworzenia i rozpowszechniania ich kopii w całości lub we fragmentach, wprowadzania zmian i rozpowszechniania utworów zależnych - pod warunkiem zachowania niniejszej informacji licencyjnej i wskazania autorów oraz FRŚI jako właścicieli praw do tekstu. Tekst licencji dostępny na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>.